

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА**

**«СПЕЦІАЛЬНА ОСВІТА»**

**першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

**за спеціальністю 016 Спеціальна освіта**

**спеціалізацією 016.01 Логопедія**

**галузі знань 01 Освіта/Педагогіка**

**Кваліфікація: Бакалавр зі спеціальної освіти. Логопед**

**ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ**

**ДВНЗ «Прикарпатський національний  
університет імені Василя Стефаника»**

**Рішення вченої ради**

**проф. Цепенда І.Є.**

**(Протокол № 56 від "31" серпня 2020 р.)**

**Освітня програма вводиться в дію з 1 вересня 2020 р.**

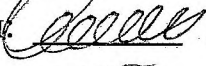
**Ректор проф. Цепенда І.Є.**


**(наказ № 20/20-с від "31" серпня 2020 р.)**


**м. Івано-Франківськ, 2020 р.**

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ  
освітньо-професійної програми

**ЗАПРОПОНОВАНО:**

Гарант освітньої програми:  Джус Оксана Володимирівна  
доктор педагогічних наук, доцент.

Члени робочої групи:  Ленів Зоряна Павлівна  
кандидат педагогічних наук, доцент;

 Покутнева Світлана Олексіївна  
кандидат педагогічних наук, старший  
науковий співробітник

**ВНЕСЕНО:**

Кафедра професійної освіти та інноваційних технологій

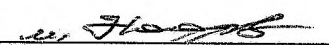
Протокол № 1 від «21» серпня 2020 р.

Завідувач кафедри  О.В. Джус

**ПОГОДЖЕНО:**

Вченою радою Інституту післядипломної освіти та довузівської підготовки

Протокол № 1 від «28» серпня 2020 р.

Голова вченої ради  М.М. Нагорняк

**НАДАНО ЧИННОСТІ**

Наказ ректора № 20/20-с від «31» серпня 2020 р.

**ВВЕДЕНО У ДІЮ З:**

«1» вересня 2020 р.

Навчально-методичний відділ

Начальник  І.Ф. Солонець

## ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма є нормативним документом, який регламентує нормативні, компетентнісні, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги з підготовки бакалаврів зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка.

Освітньо-професійна програма «Спеціальна освіта» з підготовки фахівців за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти розроблена на основі Стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта, затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 16.06.2020 р. № 799.

Освітня програма «Спеціальна освіта» спеціальності 016 «Спеціальна освіта» (016.01 Логопедія) є поєднанням освітніх, наукових та професійних надбань сучасної спеціальної освіти.

Освітня програма «Спеціальна освіта» першого (бакалаврського) рівня, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 016 Спеціальна освіта була запроєктована у 2019 р. після попереднього вивчення ринку праці, потреб дійсних і потенційних роботодавців, а також практик упровадження подібних освітніх програм. ОП затверджена Вченою радою Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № 6 від «26» червня 2019 р.) та уведена в дію з 1 вересня 2019 р. наказом ректора № 17/20-с від 27.06.2019 р.

У 2020 р. відповідно до Положення про освітні програми у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора, № 61 від «31» січня 2020 року) та затвердженням нового стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня вищої освіти – ступеня бакалавра – з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 016 Спеціальна освіта ОП було оновлено (модернізовано), затверджено Вченою радою Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № 7 від «31» серпня 2020 р.) та уведено в дію з 1 вересня 2020 р. наказом ректора № 20/20-с від 31.08.2020 р.

Фокус програми спрямований на вдосконалення загальних освітніх стандартів у галузі спеціальної освіти (логопедії), на підготовку кваліфікованих фахівців у сфері спеціальної освіти для потреб загальноосвітніх, загальноосвітніх закладів з інклюзивним / інтегрованим навчанням, навчально-реабілітаційних, інклюзивно-ресурсних та соціально-реабілітаційних центрів. Програма дозволяє всебічно засвоїти особливості спеціальної освіти, зробити акцент на здобутті навичок та знань у сфері навчання, виховання, корекції та реабілітації дітей, насамперед, з порушенням мовлення.

Під час розробки програми було враховано загальнолюдські та національні цінності, народнопедагогічні засади, моральні й етнокультурні особливості українського суспільства, а також громадянські інклюзивні пріоритети сучасної Української держави щодо толерантності та недискримінації.

Освітньо-професійна програма базується на нормативних документах:

1. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011р. № 1341 «Про затвердження національної рамки кваліфікацій» (із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 509 від 12.06.2019, № 519 від 25.06.2020); [Електронний

ресурс] / 2011. Режим доступу до ресурсу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.

2. Класифікатор професій: ДК 003:2010. – На заміну ДК 003:2005; Чинний від 2010-11-01.– (Національний класифікатор України).

### ПРОЕКТНА ГРУПА:

- *Джус Оксана Володимирівна* – доктор педагогічних наук, доцент (керівник проектної групи, гарант);
- *Ленів Зоряна Павлівна* – кандидат педагогічних наук, доцент;
- *Покутнєва Світлана Олексіївна* – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник (члени проектної групи).

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Кімакович В.Є. – директор департаменту освіти, науки та молодіжної політики Івано-Франківської обласної ради;
2. Якимів О.Р. – директор Вигодської спеціальної школи Івано-Франківської обласної ради;
3. Михайлова Л.М. – директор комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр Коломийської міської ради»;
4. Фіцич М.М. – ФОП, Реабілітаційно-профілактичний центр «Крок за Кроком ІФ».

### 1. Профіль освітньої програми зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта» (016.01 Логопедія)

1. Загальна інформація	
<b>Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу</b>	ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки Кафедра професійної освіти та інноваційних технологій
<b>Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу</b>	Бакалавр зі спеціальної освіти. Логопед.
<b>Офіційна назва освітньої програми</b>	Спеціальна освіта
<b>Тип диплому та обсяг освітньої програми</b>	Диплом бакалавра - на базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС;

	- на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») становить 180 кредитів ЄКТС. Понад 50% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, що визначені Стандартом вищої освіти.
<b>Наявність акредитації</b>	
<b>Цикл/рівень</b>	НРК - 6 рівень, FQ-ЕНЕА - перший цикл
<b>Передумови</b>	Наявність повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС, Наявність ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»).
<b>Мова(и) викладання</b>	Українська
<b>Термін дії освітньої програми</b>	До наступної акредитації
<b>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</b>	<a href="https://kpoit.pnu.edu.ua/%d0%be%d1%81%d0%b2%d1%96%d1%82%d0%bd%d1%96-%d0%bf%d1%80%d0%be%d0%b3%d1%80%d0%b0%d0%bc%d0%b8/">https://kpoit.pnu.edu.ua/%d0%be%d1%81%d0%b2%d1%96%d1%82%d0%bd%d1%96-%d0%bf%d1%80%d0%be%d0%b3%d1%80%d0%b0%d0%bc%d0%b8/</a>
<b>Рівень вищої освіти</b>	Перший (бакалаврський) рівень
<b>Галузь знань</b>	01 Освіта/Педагогіка
<b>Спеціальність</b>	016 Спеціальна освіта
<b>Обмеження щодо форм навчання</b>	Обмеження відсутні
<b>Освітня Кваліфікація</b>	Бакалавр зі спеціальної освіти. Логопед
<b>Кваліфікація в дипломі</b>	Ступінь вищої освіти – Бакалавр Спеціальність – 016 Спеціальна освіта Спеціалізація – 016.01 Логопедія Освітня програма – Спеціальна освіта
<b>2. Мета освітньої програми</b>	
<b>Мета (цілі) освітньої програми:</b> підготовку фахівців у сфері спеціальної освіти, здатних розв'язувати складні задачі, практичні проблеми у цій сфері з метою корекції й компенсації порушень психофізичного розвитку осіб з особливими освітніми потребами різних вікових груп, насамперед, з	

акцентуацією на здобутті навичок та знань у сфері навчання, виховання, корекції та реабілітації дітей з порушенням мовлення.

### 3. Характеристика освітньої програми

**Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))**

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка;  
Спеціальність 016 Спеціальна освіта  
Спеціалізація – 016.01 Логопедія

**Об'єкти вивчення та/або діяльності:** корекційно-розвивальний та реабілітаційний процеси; теоретико-методичні диференційовані системи попередження і подолання порушень психічного та (або) фізичного розвитку та корекційного навчання і виховання осіб з особливими освітніми потребами різних вікових категорій, способи організації ефективної взаємодії учасників освітнього процесу, зумовлені закономірностями та особливостями змісту корекційно-педагогічної діяльності.

**Цілі навчання:** підготовка фахівців, які здатні розв'язувати складні задачі і практичні проблеми спеціальної освіти з метою корекції і компенсації порушень психофізичного розвитку осіб з особливими освітніми потребами різних вікових груп.

**Теоретичний зміст предметної області:** поняття, категорії, термінологія, концепції у галузі спеціальної та інклюзивної освіти, принципи та їх використання, методи корекційної педагогіки та спеціальної психології.

**Методи, методика та технології:** загальнонаукові й психолого-педагогічні методи, сучасні методи корекційного навчання (теоретико-інформаційні, практико-операційні, пошуково-творчі, методи організації самостійної роботи, контрольної-оцінювальної), пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, частково-пошукові, евристичні, дослідницькі, індуктивні, дедуктивні, технічні, способи організації корекційного освітнього процесу, технології урочної й позаурочної діяльності у спеціальних та інклюзивних закладах освіти.

**Інструменти та обладнання:** сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальна апаратура та інструменти, необхідні у процесі

	<p>надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг особам з особливими освітніми потребами.</p> <p>Ця програма є нормативним документом, в якому:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- відображаються цілі освітньої та професійної підготовки бакалавра зі спеціальної освіти відповідного рівня кваліфікації;</li> <li>- зміст освіти у вигляді основних результатів навчання й загальних та професійних компетентностей;</li> <li>- визначається зміст навчання, форми атестації як бази для опанування напрямом підготовки;</li> <li>- визначається система проведення атестації;</li> <li>- забезпечення розробки навчального плану, програм навчальних дисциплін і практик.</li> </ul>
<b>Орієнтація освітньої програми</b>	<p>Освітньо-професійна (бакалавра).</p> <p>Спеціалізаційні аспекти: практична підготовка до роботи логопедом.</p> <p>Освітньо-професійна підготовка бакалавра носить прикладний характер; структура програми передбачає динамічне, інтегративне та інтерактивне навчання. Програма пропонує комплексний підхід до здійснення діяльності в сфері спеціальної освіти (логопедії) та реалізує це через навчання та практичну підготовку. Дисципліни та модулі, включені в програму, орієнтовані на актуальні напрями, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра здобувача.</p>
<b>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</b>	<p>Підготовка фахівців у сфері спеціальної освіти, здатних розв'язувати складні задачі і практичні проблеми у цій сфері з метою корекції і компенсації порушень психофізичного розвитку осіб з особливими освітніми потребами різних вікових груп, насамперед, з акцентуацією на здобутті навичок та знань у сфері навчання, виховання, корекції та реабілітації дітей з порушенням мовлення.</p> <p>Актуальність і затребуваність освітньої програми полягає, насамперед, у регіональній специфіці: кількість дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються у інклюзивних класах закладів загальної середньої освіти, закладів дошкільної освіти з інклюзивним вихованням, груп з інклюзивним вихованням, дітей з особливими освітніми потребами у групі, дітей з інвалідністю на Івано-Франківщині стрімко зростає, і, відповідно, гостро постає потреба в асистентах вихователя, вчителя, дитини з особливими освітніми потребами.</p>
<b>Особливості програми</b>	<p>Інтегрована підготовка, що поєднує практичну спрямованість навчання на спеціальну освіту осіб з особливими освітніми потребами (насамперед мовленнєвими порушеннями).</p>

	<p>Особливість освітньої програми полягає в доборі змісту навчальних дисциплін, вивчення яких забезпечить досягнення цілей програми, програмних результатів навчання, формування відповідних компетентностей, що відповідають провідному світовому освітньому тренду – недискримінації та інклюзії як процесу збільшення ступеня участі всіх громадян у суспільстві, зокрема й тих, які мають фізичні чи ментальні порушення, що передбачає розробку і застосування таких конкретних рішень, які зможуть дозволити кожній людині рівноправно брати участь в академічному і суспільному житті.</p> <p>Зміст ОП, а також форми і методи їх викладання забезпечують досягнення поставлених цілей, зокрема, дозволяють сформувати громадську активність та ініціативність випускника, здатність застосовувати інноваційні освітні технології для вирішення задекларованих освітньо-професійною програмою завдань, аналізувати та вирішувати складні виробничі та управлінські та ситуації, приймати й обґрунтовувати ефективні рішення в галузі спеціальної освіти (логопедії).</p> <p>Разом з тим, унікальність ОП обумовлена залучення до формування її змісту та викладацької діяльності провідних науковців України та фахівців-практиків, зокрема, медиків, реабілітологів, учителів і вихователів спеціальних закладів освіти, громадських діячів і батьків дітей з особливими освітніми потребами (зокрема, викладачами й учасниками Проекту Програми “РАЗОМ 2020: «Курс з підтримки інклюзії в Україні», організованого Громадською спілкою «Освіторія» та Громадською організацією «Бачити серцем»), вивчення міжнародного досвіду у цій сфері та врахування національних та культурних особливостей регіону.</p>
<b>Академічні права Випускників</b>	Продовження освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.
<b>4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання</b>	
<b>Придатність до працевлаштування</b>	<p>Заклади загальної і спеціальної освіти, заклади позашкільної освіти, реабілітаційні центри, інклюзивно-ресурсні центри; заклади системи МОН, МОЗ, Міністерства соціальної політики тощо.</p> <p>Здійснюється замовником (стейкхолдером) на первинні посади вчителя-дефектолога (логопеда).</p> <p><b>Професійні назви робіт:</b></p>

	<p>2340 Вчитель-дефектолог  2340 Вчитель-логопед  2340 Вихователь соціальний по роботі з дітьми-інвалідами  2340 Консультант психолого-медико-педагогічної консультації (Інклюзивно-ресурсного центру)  3330 Асистент вчителя з корекційної освіти  3330 Асистент вчителя-логопеда  3340 Асистент вчителя  3340 Асистент вчителя-дефектолога  3340 Асистент вихователя соціального по роботі з дітьми з інвалідністю</p>
<b>Подальше навчання</b>	<p>Навчання за програмами:  7 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 7 рівня EQF-LLL, а також підвищувати кваліфікацію й отримувати додаткову освіту за сертифікованими програмами та програмами післядипломної освіти.</p>
<b>5. Викладання та оцінювання</b>	
<b>Викладання та навчання</b>	<p>Студентськоцентроване навчання, проблемно-орієнтоване та фасилітативне навчання, навчання через тренінги, майстер-класи фахівців-практиків тощо.</p> <p>Програмою передбачено навчання із застосуванням методики максимальної активізації здобувачів вищої освіти під час занять шляхом організації ділових ігор, виконання творчих завдань, підготовки презентацій, рефератів, доповідей і повідомлень. До викладання залучаються висококваліфіковані викладачі та фахівці в галузі спеціальної освіти. Під час навчання акцентується увага на проблемних та актуальних питаннях провідних галузей дефектологічної науки та практичної діяльності. Стимулюється самонавчання здобувачів вищої освіти та групові завдання з метою набуття навичок командної роботи та самостійного пошуку вирішення проблеми. Практичні навички набуваються під час проходження відповідного виду практик. Навички наукових досліджень закріплюються під час написання курсових робіт та виконання кваліфікаційної роботи.</p> <p>Підходи та технології навчання: диференційований підхід; особистісно-орієнтований підхід (сприятливе освітнє середовище, мотивація до навчання, вибір змісту навчання, формування навичок самоконтролю, досягнення успіху в самореалізації тощо); інформаційні технології; технології візуалізації та структурування інформації; дослідницькі технології; дистанційні технології на платформах СДН «EduPro», «Google Meet» тощо/</p>

<p><b>Оцінювання</b></p>	<p>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2019) за 100-бальною системою з переведенням у систему оцінок за національною шкалою, а також забезпечення ранжування досягнень за шкалою ЄКТС.</p> <p>Методи оцінювання: усний; письмовий; з використанням тестових технологій; за рахунок комбінації будь-яких із зазначених вище методів.</p> <p>Види контролю: попередній, поточний, підсумковий.</p> <p>Форми контролю: усне та письмове опитування, тестування, презентації, захист індивідуальних робіт, заліки, екзамени, захист звітів з практики, курсові, кваліфікаційні роботи.</p> <p><b>Моніторинг та оцінювання якості викладання, навчання, системи оцінювання навчальних досягнень, навчальних планів та освітніх стандартів:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– анкетування студентів щодо якості навчальних дисциплін;</li> <li>– щорічні звіти з моніторингу (включаючи огляди навчальних досягнень студентів);</li> <li>– періодичне оновлення освітньої програми;</li> <li>– програма підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу;</li> <li>– щорічне рейтингове оцінювання професорсько-викладацького складу;</li> <li>– періодичні аудиторські перевірки університету Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти;</li> <li>– систематичний моніторинг успішності студентів;</li> <li>– перевірка процесу проведення підсумкового контролю спеціальними комісіями;</li> <li>– моніторинг статистики працевлаштування випускників.</li> </ul>
<p><b>6. Програмні компетентності</b></p>	
<p><b>Інтегральна компетентність</b></p>	<p>Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p>
<p><b>Загальні компетентності (ЗК)</b></p>	<p><b>ЗК-1.</b> Здатність реалізувати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p><b>ЗК-2.</b> Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної</p>

	<p>області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p><b>ЗК-3.</b> Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p><b>ЗК-4.</b> Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p><b>ЗК-5.</b> Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p><b>ЗК-6.</b> Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p><b>ЗК-7.</b> Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p><b>ЗК-8.</b> Здатність працювати в команді.</p> <p><b>ЗК-9.</b> Здатність до міжособистісної взаємодії.</p> <p><b>ЗК-10.</b> Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)</p>
<p><b>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</b></p>	<p><b>СК-1.</b> Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.</p> <p><b>СК-2.</b> Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p><b>СК-3.</b> Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.</p> <p><b>СК-4.</b> Здатність планувати та організовувати освітньокорекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми потребами.</p> <p><b>СК-5.</b> Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно-комп'ютерне забезпечення.</p> <p><b>СК-6.</b> Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю в різних типах закладів.</p> <p><b>СК-7.</b> Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.</p> <p><b>СК-8.</b> Готовність до діагностико-консультативної діяльності.</p> <p><b>СК-9.</b> Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження.</p>

	<p><b>СК-10.</b> Здатність до системного психолого-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами.</p> <p><b>СК-11.</b> Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної комунікації.</p> <p><b>СК-12.</b> Здатність організувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції.</p> <p><b>СК-13.</b> Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.</p> <p><b>СК-14.</b> Здатність до роботи із спільнотою – на місцевому, регіональному, національному, європейському і більш широкому глобальному рівнях з метою формування толерантного, гуманного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами, розвитку здатності до рефлексії, включаючи спроможність обдумувати як власні, так й інші системи цінностей.</p> <p><b>СК-15.</b> Здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності.</p> <p><b>СК-16.</b> Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p>
<b>7. Програмні результати навчання</b>	
<b>Результати навчання</b>	<p><b>РН1.</b> Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження.</p> <p><b>РН2.</b> Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p><b>РН3.</b> Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.</p> <p><b>РН4.</b> Застосовувати для розв'язування складних задач спеціальної освіти сучасні методи діагностики психофізичного розвитку дітей, критично оцінювати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рекомендації щодо створення найоптимальніших умов для здобуття освіти.</p>

**PH5.** Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.

**PH6.** Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.

**PH7.** Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом.

**PH8.** Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.

**PH9.** Мати навички комплектування та організації діяльності спеціальних закладів освіти, спеціальних груп у закладах дошкільної освіти, спеціальних класів у закладах загальної середньої освіти тощо.

**PH10.** Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.

**PH11.** Застосовувати у професійній діяльності знання про методика, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно-розвивального навчання дітей з особливими освітніми потребами.

**PH12.** Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами.

**PH13.** Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності.

**PH14.** Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.

**PH15.** Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.

**PH16.** Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.

	<b>PH17.</b> Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації
<b>8. Ресурсне забезпечення реалізації програми</b>	
<b>Кадрове забезпечення</b>	Кандидати і доктори педагогічних наук, кандидати медичних наук, кандидати психологічних наук, кандидати наук з фізичного виховання та спорту. До освітнього процесу на ОПП систематично залучаються фахівці-практики у сфері спеціальної освіти, психології з України та зарубіжжя. НПП кафедри, що забезпечують навчальний процес і є розробниками ОПП, мають відповідну освіту, пройшли стажування, систематично підвищують кваліфікацію.
<b>Матеріально-технічне забезпечення</b>	Базою для підготовки здобувачів є 8 аудиторій гуманітарного корпусу за адресою Шевченка 57, з яких 5 лекційних аудиторій обладнані мультимедійною апаратурою, що становить 62,5%, та 7 спеціалізованих комп'ютерних лабораторій інформаційно-обчислювального центру, інноваційний клас Центру інноваційних технологій MOPEД <a href="https://projects.pnu.edu.ua/category/moped/">https://projects.pnu.edu.ua/category/moped/</a> , Молодіжний центр PARAGRAPH, проєктно-освітній центр «Агенти змін» <a href="http://agencyzmin.pnu.edu.ua/ua">http://agencyzmin.pnu.edu.ua/ua</a> . Матеріальна і соціальна інфраструктура ОП забезпечена 4 гуртожитками, медичним пунктом, комплексом студентських їдалень, стадіоном «Наука» з побутовими та навчальними приміщеннями, тренажерним залом, трьома спортивними залами, плавальним басейном і пристанню для спортивних човнів. Концепцією розвитку ЗВО передбачено будівництво студентського гуртожитку, з Республікою Польща будується Центр для проведення зустрічей української та польської студентської молоді та спільний архітектурний проєкт з Варшавським університетом щодо відновлення астрономічної обсерваторії на горі Піп Іван.
<b>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</b>	Internet-центр, бібліотека з 14 читальними залами, електронна бібліотека повнотекстових видань (доступ <a href="http://lib.pu.if.ua/elibrary.php">http://lib.pu.if.ua/elibrary.php</a> ). Бібліотечний фонд забезпечений підручниками, навчальними посібниками, методичними виданнями тощо; передплачуються основні фахові періодичні видання України, в т.ч. зі спеціальності, <a href="http://lib.pnu.edu.ua/files/zhyrнал2020.doc">http://lib.pnu.edu.ua/files/zhyrнал2020.doc</a> . Також є перелік електронних періодичних видань, каталоги періодичних видань, починаючи з 1939-2020 рр. відкритий доступ до наукової періодики України – НБУВ.

	<a href="http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&amp;I21DBN=UJRN&amp;P21DBN=UJRN&amp;S21CNR=20&amp;Z21ID=">http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&amp;I21DBN=UJRN&amp;P21DBN=UJRN&amp;S21CNR=20&amp;Z21ID=</a> та вільний відкритий доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science. Навчально-методичне забезпечення розробляється та систематично оновлюється науково-педагогічними працівниками кафедри, розміщується на сайті кафедри (силабуси дисциплін), платформі дистанційного навчання, бібліотечних фондах.
<b>9. Академічна мобільність</b>	
<b>Національна кредитна мобільність</b>	На основі двосторонніх договорів між ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та університетами України.
<b>Міжнародна кредитна мобільність</b>	На основі двосторонніх договорів між ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та закладами вищої освіти зарубіжних країн.
<b>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</b>	Не передбачено

## 2. Перелік компонент освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність

### 2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кредити ЄКТС	Семестр	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4	5
<b>Обов'язкові компоненти ОП</b>				
01	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	1	залік
02	Історія України	3	1	екзамен
03	Політологія	3	2	залік
04	Філософія	3	4	екзамен
05	Фізична культура		1-4	залік
06	Іноземна мова (за професійним	6	1-2	екзамен

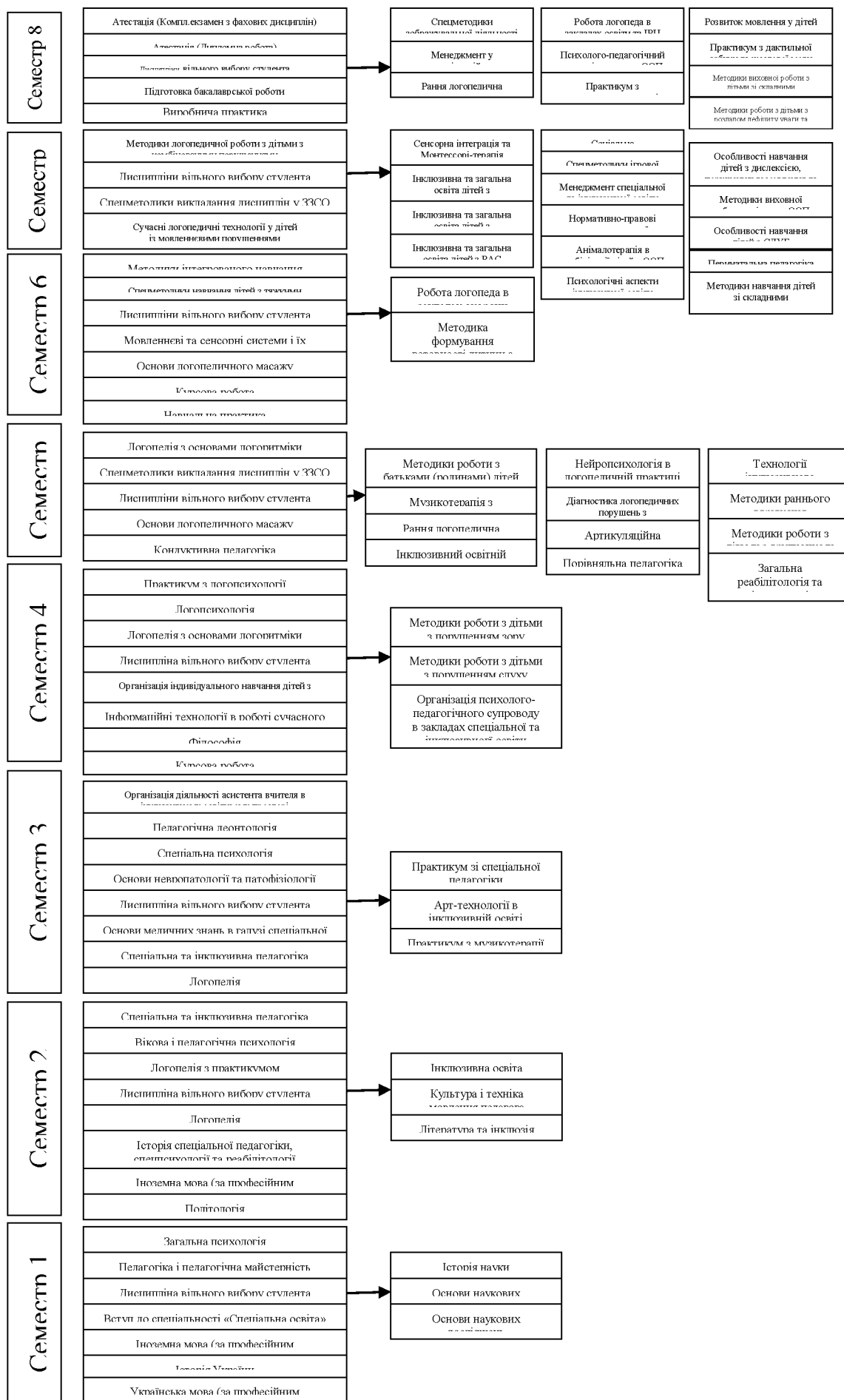
	спрямуванням)			
07	Інформаційні технології в роботі сучасного педагога	3	4	залік
08	Спеціальна та інклюзивна педагогіка	6	2-3	екзамен
09	Історія спеціальної педагогіки, спецпсихології та реабілітології	3	2	екзамен
010	Логопедія	6	2-3	екзамен
011	Кондуктивна педагогіка	3	5	залік
012	Вступ до спеціальності "Спеціальна освіта"	3	1	залік
013	Педагогіка і педагогічна майстерність	6	1	екзамен
014	Організація індивідуального навчання дітей з системними порушеннями мовлення	6	4	екзамен
015	Логопедія з основами логоритміки	9	4-5	екзамен
016	Логопедія з практикумом	6	2	екзамен
017	Анатомія, фізіологія та патологія дітей з основами генетики	6	1	екзамен
018	Основи медичних знань в галузі спеціальної освіти	3	3	екзамен
019	Основи невропатології та патофізіології	3	3	залік
020	Вікова і педагогічна психологія	6	2	екзамен
021	Загальна психологія	3	1	екзамен
022	Логопсихологія	6	4	залік
023	Основи логопедичного масажу	9	5-6	екзамен
024	Сучасні логопедичні технології у дітей із мовленнєвими порушеннями	3	7	залік
025	Спецметодики викладання дисциплін у ЗЗСО (№ 2)	3	7	екзамен
026	Мовленнєві та сенсорні системи і їх порушення	6	6	екзамен
027	Спеціальна психологія	6	3	залік
028	Педагогічна деонтологія	3	3	залік
029	Практикум з логопсихології	3	4	екзамен
030	Спецметодики викладання дисциплін у	6	5	екзамен

	ЗЗСО (№ 1)			
031	Спецметодики навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення	3	6	екзамен
032	Організація діяльності асистента вчителя в інклюзивному освітньому просторі	3	3	залік
033	Методики логопедичної роботи з дітьми з комбінованими порушеннями	3	7	залік
034	Методики інтегрованого навчання	6	6	залік
035	Курсова робота	3	4	публічний захист
036	Курсова робота	3	6	публічний захист
037	Підготовка бакалаврської роботи	9	8	попередній захист
038	Навчальна практика	3	6	диференційований залік
039	Виробнича практика	9	8	диференційований залік
040	Атестація (Дипломна робота)	1,5	8	попередній захист
041	Атестація (Комплексний екзамен з фахових дисциплін)	1,5	8	попередній захист
<b>Загальний обсяг обов'язкових компонент:</b>			<b>180</b>	
<b>Вибіркові компоненти ОП</b>				
B1	Інклюзивна освіта	3	2	залік
B2	Культура і техніка мовлення педагога	3	2	залік
B3	Література та інклюзія	3	2	залік
B4	Спецметодики зображувальної діяльності	3	8	залік
B5	Менеджмент у спеціальній та інклюзивній освіті	3	8	залік
B6	Рання логопедична корекція 2	3	8	залік
B7	Історія науки	3	1	залік
B8	Основи наукових досліджень	3	1	залік
B9	Основи наукових досліджень у спеціальній освіті	3	1	залік

B10	Методики роботи з батьками (родинами) дітей з ООП	3	5	залік
B11	Музикотерапія з практикумом	3	5	залік
B12	Рання логопедична корекція	3	5	залік
B13	Практикум зі спеціальної педагогіки	3	3	залік
B14	Арт-технології в інклюзивній освіті	3	3	залік
B15	Практикум з музикотерапії	3	3	залік
B16	Нейропсихологія в логопедичній практиці	3	5	залік
B17	Діагностика логопедичних порушень з логопропедевтикою	3	5	залік
B18	Артикуляційна гімнастика	3	5	залік
B19	Методики роботи з дітьми з порушенням зору	3	4	екзамен
B20	Методики роботи з дітьми з порушенням слуху	3	4	екзамен
B21	Організація психолого-педагогічного супроводу в закладах спеціальної та інклюзивної освіти	3	4	екзамен
B22	Технології інклюзивного навчання	6	5	екзамен
B23	Методики раннього втручання	6	5	екзамен
B24	Методики роботи з дітьми із труднощами у навчанні	6	5	екзамен
B25	Сенсорна інтеграція та Монтессорі-терапія	3	7	залік
B26	Інклюзивна та загальна освіта дітей з порушеннями опорно-рухового апарату та слуху	3	7	залік
B27	Інклюзивна та загальна освіта дітей з порушеннями зору	3	7	залік
B28	Інклюзивна та загальна освіта дітей з РАС	6	7	залік
B29	Соціальне підприємництво	6	7	залік
B30	Спецметодики ігрової діяльності	6	7	залік
B31	Робота логопеда в закладах освіти та ІРЦ	3	8	залік

B32	Робота логопеда в закладах охорони здоров'я	3	6	залік
B33	Методика формування готовності дитини з ООП до навчання у школі	3	6	залік
B34	Інклюзивний освітній простір	3	5	екзамен
B35	Порівняльна педагогіка	3	5	екзамен
B36	Загальна реабілітологія та інтегральні реабілітаційні технології	3	5	екзамен
B37	Менеджмент спеціальної та інклюзивної освіти	3	7	залік
B38	Нормативно-правові засади приватної логопедичної практики	3	7	залік
B39	Анімалотерпія в реабілітації дітей з ООП	3	7	залік
B40	Особливості навчання дітей з дислексією, порушеннями мовлення та Синдромом Дауна	3	7	екзамен
B41	Методики виховної роботи з дітьми з ООП	3	7	екзамен
B42	Особливості навчання дітей з СДУГ	3	7	екзамен
B43	Психолого-педагогічний супровід дитини з особливим освітніми потребами	3	8	екзамен
B44	Практикум з альтернативних методів комунікації	3	8	екзамен
B45	Розвиток мовлення у дітей з РАС	3	8	екзамен
B46	Методики роботи з дітьми з розладом дефіциту уваги та гіперактивністю	6	8	екзамен
B47	Методики виховної роботи з дітьми зі складними порушеннями розвитку	6	8	екзамен
B48	Практикум з дактильної азбуки та жестової мови	6	8	екзамен
B49	Перинатальна педагогіка	3	7	екзамен
B50	Методики навчання дітей зі складними порушеннями розвитку	3	7	екзамен
B51	Психологічні аспекти інклюзивної освіти	3	7	екзамен
<b>Загальний обсяг вибіркового компонент:</b>			<b>60</b>	
<b>ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ</b>			<b>240</b>	

## 2.2 Структурно-логічна схема ОП



1 курс		2 курс		3 курс		4 курс	
1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр
O1 Українська мова (за професійним спрямуванням)	O3 Політологія	O7 Інформаційні технології в роботі сучасного педагога	O4 Філософія	O11 Кондуктивна педагогіка	O26 Мовленнєві та сенсорні системи і їх порушення	O24 Сучасні логопедичні технології у дітей із мовленнєвими порушеннями	O39 Виробнича практика
O2 Історія України	O6 Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	O8 Спеціальна та інклюзивна педагогіка	O9 Історія спеціальної педагогіки, спеціальної психології та	O23 Основи логопедичного масажу	O30 Спецметодики викладання дисциплін у ЗЗСО (№ 1)	O25 Спецметодики викладання дисциплін у ЗЗСО (№ 2)	O40 Атестація (Дипломна робота)
O6 Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	O12 Вступ до спеціальності "Спеціальна освіта"	O5 Фізична культура		O31 Спецметодики навчання дітей з тяжкими порушеннями мовлення	O33 Методики логопедичної роботи з дітьми з комбінованими порушеннями	O33 Методики логопедичної роботи з дітьми з комбінованими порушеннями	O41 Атестація (Комплексний екзамен з фахових дисциплін)
O13 Педагогіка і	O10 Логопедія	O10 Логопедія		O38 Навчальна практика	O34 Методики інтегрованого навчання	O34 Методики інтегрованого навчання	V44 Практикум з альтернативних методів комунікації
O17 Анатомія, фізіологія та патологія дітей з основами генетики	O16 Логопедія з практикумом	O18 Основи медичних знань в галузі спеціальної	O14 Організація індивідуального навчання дітей з системними порушеннями мовлення	O36 Курсова робота	O36 Курсова робота	O36 Курсова робота	V45 Розвиток мовлення у дітей з РАС
O21 Загальна психологія	O20 Вікова і педагогічна психологія	O19 Основи невропатології та патофізіології	O22 Логопсихологія	V25 Сенсорна інтеграція та Монтесорі-терапія	V25 Сенсорна інтеграція та Монтесорі-терапія	V25 Сенсорна інтеграція та Монтесорі-терапія	V44 Практикум з альтернативних методів комунікації
V7 Історія науки	O20 Вікова і педагогічна психологія	O27 Спеціальна психологія	O15 Логопедія з основами логоритміки	V27 Інклюзивна та загальна освіта дітей з порушеннями зору	V27 Інклюзивна та загальна освіта дітей з порушеннями зору	V27 Інклюзивна та загальна освіта дітей з порушеннями зору	V45 Розвиток мовлення у дітей з РАС
V8 Основи наукових досліджень	V1 Інклюзивна освіта	O29 Практикум з логопсихології	O29 Практикум з логопсихології	V28 Інклюзивна та загальна освіта дітей з РАС	V28 Інклюзивна та загальна освіта дітей з РАС	V28 Інклюзивна та загальна освіта дітей з РАС	V44 Практикум з альтернативних методів комунікації
V9 Основи наукових досліджень у спеціальній освіті	V2 Культура і техніка мовлення педагога	O28 Педагогічна деонтологія	O35 Курсова робота	V29 Соціальне підприємництво	V29 Соціальне підприємництво	V29 Соціальне підприємництво	V45 Розвиток мовлення у дітей з РАС
	V3 Література та інклюзія	V13 Практикум зі спеціальної педагогіки	V19 Методики роботи з дітьми з порушенням зору	V30 Спецметодики ігрової діяльності	V30 Спецметодики ігрової діяльності	V30 Спецметодики ігрової діяльності	V44 Практикум з альтернативних методів комунікації
		V14 Арт-технології в інклюзивній освіті	V20 Методики роботи з дітьми з порушенням слуху	V37 Менеджмент спеціальної та інклюзивної освіти	V37 Менеджмент спеціальної та інклюзивної освіти	V37 Менеджмент спеціальної та інклюзивної освіти	V45 Розвиток мовлення у дітей з РАС
		V15 Практикум з музикотерапії	V21 Організація психолого-педагогічного супроводу в закладах спеціальної та інклюзивної освіти	V38 Нормативно-правові засади	V38 Нормативно-правові засади	V38 Нормативно-правові засади	V44 Практикум з альтернативних методів комунікації
				V39 Анімалотерапія в реабілітації дітей з ООП	V39 Анімалотерапія в реабілітації дітей з ООП	V39 Анімалотерапія в реабілітації дітей з ООП	V45 Розвиток мовлення у дітей з РАС
				V40 Особливості навчання дітей з	V40 Особливості навчання дітей з	V40 Особливості навчання дітей з	V44 Практикум з альтернативних методів комунікації
				V41 Методики виховної роботи з дітьми з ООП	V41 Методики виховної роботи з дітьми з ООП	V41 Методики виховної роботи з дітьми з ООП	V45 Розвиток мовлення у дітей з РАС
				V42 Особливості навчання дітей з СДУГ	V42 Особливості навчання дітей з СДУГ	V42 Особливості навчання дітей з СДУГ	V44 Практикум з альтернативних методів комунікації
				V49 Перинатальна педагогіка	V49 Перинатальна педагогіка	V49 Перинатальна педагогіка	V45 Розвиток мовлення у дітей з РАС
				V50 Методики навчання дітей зі складними порушеннями розвитку	V50 Методики навчання дітей зі складними порушеннями розвитку	V50 Методики навчання дітей зі складними порушеннями розвитку	V44 Практикум з альтернативних методів комунікації
				V51 Психологічні аспекти інклюзивної	V51 Психологічні аспекти інклюзивної	V51 Психологічні аспекти інклюзивної	V45 Розвиток мовлення у дітей з РАС

### 3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

<b>Форми атестації здобувачів вищої освіти</b>	Атестація здійснюється у формі атестаційного іспиту та (або) кваліфікаційної роботи.
<b>Вимоги до кваліфікаційної роботи</b>	Кваліфікаційна робота повинна містити розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми в галузі спеціальної освіти, що передбачає застосування теорій та методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. У кваліфікаційній роботі мають бути дотримані норми академічної доброчесності. Кваліфікаційна робота має бути розміщена в репозитарії закладу вищої освіти.
<b>Вимоги до кваліфікаційного екзамену</b>	Атестаційний іспит має передбачати перевірку досягнення результатів навчання, визначених цим стандартом та освітньою програмою.

#### **Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти**

Система забезпечення закладами вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;

9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за його поданням оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

### **Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти**

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон України від 05.09.2017р. «Про освіту». [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти / Наказ Міністерства освіти і науки України від «01» червня 2016 р. № 600 (зі змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/vishaosvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichnirekomendaciyi-vo-11>
4. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій ДК 003:2010» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kodeksy.com.ua/buh/kp.htm>
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p>
7. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. No 1341 [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#n37>

**Гарант освітньої програми**



**Джус О.В**

**Таблиця 1. Матриця відповідності визначених  
Стандартом компетентностей дескрипторам НРК**

<b>Класифікація компетентностей за НРК</b>	<b>Знання</b>	<b>Уміння</b>	<b>Комунікація</b>	<b>Автономія та відповідальність</b>
<b>Загальні компетентності (10)</b>				
ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	+	+	+	+
ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	+	+	+	+
ЗК-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+	+	+	+
ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	+	+	+	+
ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	+	+	+	+
ЗК-6. Здатність	+	+	+	+

використовувати інформаційні та комунікаційні технології.				
ЗК-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	+	+	+	+
ЗК-8. Здатність працювати в команді.	+	+	+	+
ЗК-9. Здатність до міжособистісної взаємодії.	+	+	+	+
ЗК-10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).	+	+	+	+
<b>Спеціальні (фахові) компетентності (16)</b>				
СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.	+	+	+	+
СК-2. Здатність до аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду становлення і розвитку спеціальної та інклюзивної освіти.	+	+	+	+
СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.	+	+	+	+
СК-4. Здатність планувати та організовувати освітньо-корекційну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення (інтелекту, мовлення, слуху, зору, опорно-рухових функцій тощо), актуального стану та потенційних можливостей осіб із особливими освітніми	+	+	+	+

потребами.				
СК-5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з особливими освітніми потребами, доцільно обирати методичне й інформаційно - комп'ютерне забезпечення.	+	+	+	+
СК-6. Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами, в тому числі з інвалідністю в різних типах закладів.	+	+		+
СК-7. Здатність дотримуватися вимог до організації корекційно-розвивального освітнього середовища.	+	+	+	+
СК-8. Готовність до діагностико-консультативної діяльності.	+	+	+	+
СК-9. Здатність застосовувати теоретичні, емпіричні методи психолого-педагогічного дослідження, статистичні методи обробки отриманої інформації, визначати достовірність результатів дослідження.	+	+	+	+
СК-10. Здатність до системного психолого-педагогічного супроводу сім'ї, яка виховує дитину з особливими освітніми потребами.	+	+	+	+
СК-11. Здатність дотримуватися основних принципів, правил, прийомів і форм суб'єкт-суб'єктної	+	+	+	+

комунікації.				
СК -12. Здатність організувати дитячий колектив, створювати в ньому рівноправний клімат і комфортні умови для особистісного розвитку вихованців та їхньої соціальної інтеграції.	+	+	+	+
СК-13. Здатність будувати гармонійні відносини з особами з психофізичними порушеннями, їхніми сім'ями та учасниками спільнот без упередженого ставлення до їх індивідуальних потреб.	+	+	+	+
СК-14. Здатність до роботи із спільнотою – на місцевому, регіональному, національному, європейському і більш широкому глобальному рівнях з метою формування толерантного, гуманного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами, розвитку здатності до рефлексії, включаючи спроможність обдумувати як власні, так й інші системи цінностей.	+	+	+	+
СК-15. Здатність аргументовано відстоювати власні професійні переконання, дотримуватись їх у власній фаховій діяльності.	+	+	+	+
СК-16. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	+	+	+	+

**Таблиця 2. Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей**

Програмні результати навчання	Компетентності		
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності (номери)	Спеціальні (фахові) компетентності (номери)
РН1. Знати сучасні теоретичні основи спеціальної освіти відповідно до спеціалізації, застосовувати методи теоретичного та експериментального дослідження у професійній діяльності, релевантні статистичні методи обробки отриманої інформації, узагальнювати результати дослідження	+	1, 2, 3, 5, 6, 7, 8	9, 10
РН2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти	+	10, 12, 13	1, 3
РН3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.	+	8, 10, 11, 13	9
РН4. Застосовувати для розв'язування складних задач спеціальної освіти сучасні методи діагностики психофізичного розвитку дітей, критично оцінювати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рекомендації щодо створення найоптимальніших умов для	+	5, 6, 7, 8	2

здобуття освіти.			
PH5. Розуміти принципи, методи, форми та сутність організації освітньо-корекційного процесу в різних типах закладів.	+	6, 7, 9	3, 7, 11
PH6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з особливими освітніми потребами з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей	+	2, 3, 5	3, 7, 11
PH7. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом	+	3, 11, 12, 13	1, 3
PH8. Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.	+	4, 5, 6, 7, 8, 12, 13	1, 2, 4, 6, 7, 11
PH9. Мати навички комплектування та організації діяльності спеціальних закладів освіти, спеціальних груп у закладах дошкільної освіти, спеціальних класів у закладах загальної середньої освіти тощо	+	2, 8, 9	4, 5, 7, 8, 11
PH10. Здійснювати спостереження за дітьми з психофізичними порушеннями (інтелекту, мовлення, зору, слуху, опорно-рухових функцій тощо), реалізовувати корекційно-педагогічну роботу з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей	+	7, 8, 9	4, 5, 7, 8

та здібностей			
PH11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно - розвивального навчання дітей з особливими освітніми потребами.	+	9, 10, 11, 13	1, 5, 7, 10, 11
PH12. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності дитини з особливими освітніми потребами.	+	2, 8, 11, 12, 13	№ 1, 3, 11
PH13. Володіти методиками сприяння соціальній адаптації осіб з особливими освітніми потребами, їхньої підготовки до суспільної та виробничої діяльності.	+	2, 4	7
PH14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.	+	2, 4, 5, 7, 8, 13	1, 9
PH15. Застосовувати у професійній діяльності сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальну апаратуру та інструменти.	+	4, 8	2

PH16. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.	+	1, 9	10, 11
PH17. Мати навички самостійного навчання та пошуку необхідної інформації.	+	2, 8, 9	4, 5, 7, 8, 11



